

КАРАР

«27» апрель 2020 ел

№ 320

Татарстан Республикасы “Арча муниципаль районы” муниципаль берәмлеге территориясендә гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда жир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган жир асты корылмалары төзегәндә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшерүләр үткәру Административ регламентын раслау турында

"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, 2008 елның 26 декабрәндәге 294-ФЗ номерлы "Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау турында" Федераль закон, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. Кушымта итеп бирелгән Татарстан Республикасы “Арча муниципаль районы” муниципаль берәмлеге территориясендә гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда жир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган жир асты корылмалары төзегәндә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшерүләр үткәру Административ регламентын расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә (<http://arsk.tatarstan.ru>).

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Арча муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы житәкчесе И.И. Игнатовка йөкләргә.

Башкарма комитет житәкчесе

И.Ә. Галимуллин

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы
башкарма комитетының
" 27 " апрель 2020 ел, № 320
карары белән
РАСЛАНГАН

Татарстан Республикасы "Арча муниципаль районы" муниципаль берәмлеге территориясендә гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда жир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган жир асты корылмалары төзегәндә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшерүләр үткөрү Административ регламенты

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшерүләр үткөрүнең Административ регламенты "Жир асты байлыклары турында" РФ Законы, Россия Федерациясе Жир кодексы, Татарстан Республикасы Жир кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау турында" 2008 елның 26 декабрдәге 294 номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы муниципаль берәмлеге Уставы һәм башка норматив хокукый актлар нигезендә эшләнә.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге административ регламент (алга таба - административ регламент) Татарстан Республикасының "Арча муниципаль районы" муниципаль берәмлеге территориясендә оештыру - хокукый формаларына һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, шулай ук физик затлар тарафыннан гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда жир асты байлыкларыннан файдалануга һәм саклауга, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган жир асты корылмалары төзегәндә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшерүләр үткөрү тәртибен һәм шартларын билгели.

1.2. Муниципаль контроль объекты булып Татарстан Республикасының «Арча муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган жир асты корылмалары төзегәндә кулланыла торган барлык жир асты байлыклары тора.

1.3. Муниципаль контроль "Жир асты байлыклары турында" РФ Законы, Россия Федерациясе Жир кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәге 131-

ФЗ номерлы Федераль закон, "Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау турында" 2008 елның 26 декабрдәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациясенә, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезләмәләре нигезендә һәм тәртиптә гамәлгә ашырыла.

1.4. Татарстан Республикасы "Арча муниципаль районы" муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль контрольне Арча муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы башкара.

1.5. Гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда жир асты байлыкларыннан файдалануга һәм саклауга, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган жир асты корылмалары төзегәндә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр, шулай ук гражданныр белән үзара бәйләнештә эшли.

2. Муниципаль контрольнең максатлары һәм бурычлары

2.1. Муниципаль контрольнең максатлары булып жир законнарын бозуларны кисәтү, ачыклау һәм булдырмау, шулай ук Татарстан Республикасының «Арча муниципаль районы» муниципаль берәмлеге территориясендә жир асты байлыкларын рациональ, нәтижәле файдалануны һәм килешү йөкләмәләрен үтәүне контрольдә тоту тора.

2.2. Муниципаль контрольнең төп бурычлары булып "Жир асты байлыклары турында" РФ Законның гамәлгә ашыру, юридик, вазыйфаи һәм физик затлар тарафыннан билгеләнгән таләпләрне (нормаларны, кагыйдәләрне, нормативларны) үтәү тора.

2.3. Арча муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы түбәндәгеләргә контрольлек итә:

- 1) жир асты байлыкларыннан файдалану таләпләрен үтәү;
- 2) аренда шартнамәләрен үз вакытында төзү һәм жир кишәрлекләренә хокукларны дәүләт теркәвенә алу;
- 3) юридик һәм физик затлар тарафыннан жир асты байлыкларын үзләштерүнең килешүдә билгеләнгән срокларын үтәү;
- 4) жир асты байлыкларыннан максатчан билгеләнеше һәм рөхсәт ителгән файдалану төре буенча файдалану;
- 5) жир асты байлыкларыннан файдалану хокукын алу тәртибен үтәү;
- 6) билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән жир хокукын таныклаучы документлардан башка аларны үзбелдекле куллануны булдырмау;
- 7) жирләрне үз вакытында кире кайтару;
- 8) жирләрнең торышы турында дәрәс белешмәләр бирү;
- 9) жирләрне максатчан файдалану өчен яраклы халәткә китерү яки файдалы казылма ятмаларын (гомумтаралган файдалы казылмаларны да кертеп), төзелеш, урман эзерләү, эзләнү һәм башка эшләр тәмамланганнан соң аларны рекультивацияләү буенча йөкләмәләрне үз вакытында үтәү. Шулай

исәптән хужалык эчендәге һәм хосусый ихтыяжлар өчен башкарыла торган эшләр;

10) аренда түләвен вакытында һәм дәрәс түләү;

11) закон нигезендә билгеләнгән жир кишәрлекләрен межалау, геодезия һәм башка махсус билгеләр булдыру һәм аларның сакланышын тәмин итү;

12) жир мөнәсәбәтләре өлкәсендә закон бозуларны бетерү һәм жир законнарын үтәү;

13) жирләрдән файдалану мәсьәләләре буенча билгеләнгән йөкләмәләр нигезендә башка функцияләр.

2.4. Муниципаль контроль түбәндәге эзлеклелектә гамәлгә ашырыла:

1) тикшерүләренә планлаштыру;

2) тикшерү үткәругә әзерлек;

3) тикшерү үткәругә һәм аның нәтижәләрен рәсмиләштерү;

4) тикшерү барышында ачыкланган хокук бозу очрақларына карата чаралар күрү;

5) жир законнарын бозуларны бетерүне контрольдә тоту.

3. Планлы тикшерүләренә оештыру һәм үткәругә тәртібе

3.1. Планлы тикшерүне үткәругә предметы булып юридик зат, шәхси эшмәкәр һәм физик зат тарафыннан муниципаль хокукый актларда билгеләнгән жир законнары нормаларын һәм таләпләренә үтәү тора.

3.2. Планлы тикшерүләр өч елга бер тапкырдан да ешрак үткәрелми.

3.3. Планлы тикшерүләр Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан расланган еллык планнар нигезендә үткәрелә.

3.4. Юридик затларны һәм шәхси эшмәкәрләренә планлы тикшерүләренә еллык планнарында түбәндәге белешмәләр күрсәтелә:

1) юридик затларның (аларның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) исемнәре, эшчәнлекләре планлы тикшерелергә тиешле шәхси эшқуарларның фамилияләре, исемнәре, атасының исемнәре, юридик затларның (аларның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләр) яисә шәхси эшқуарлар эшчәнлеген фактта гамәлгә ашыруның урнашу урыны;

2) һәр планлы тикшерүне үткәругә максаты һәм нигезе;

3) һәр планлы тикшерүнең башлану датасы һәм сроклары;

4) планлы тикшерүне гамәлгә ашыручы муниципаль контроль органы исеме.

3.5. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан расланган планлы тикшерүләр планы кызыксынган затларга аны муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштыру юлы белән яки башка мөмкин булган ысул белән житкерелә.

3.6. Арча муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы планлы тикшерүләр үткәругә елыннан алдагы елның 1 сентябренә кадәр билгеләнгән тәртіптә "Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшмәкәрләренә

хокукларын яклау турында" 2008 елның 26 декабрдәгә 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, район прокуратурасына планлы тикшерүләр үткәрүнең еллык планы проектын жибәрә. Планлы тикшерүләргә еллык планга кергән өчен нигезләр "Дәүләт контролен (күзәтчеләген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшқуарларның хокукларын яклау турында" 2008 елның 26 декабрдәгә 294-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән.

3.7. Планлы тикшерү үткәрү турында юридик затка, шәхси эшқуарга муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы орган тарафыннан тикшерү үткәрүгә өч эш көненнән дә соңга калмыйча, дәүләт контроле (күзәтчеләге) органы, муниципаль контроль органы житәкчесе, житәкче урынбасары күрсәтмәсе яки боерыгы көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланып электрон документ әйләнеше аша һәм (яки) тапшыру турында хәбәрнамә белән почта аша заказлы хат белән хәбәр ителә яки юридик затның, шәхси эшқуарның электрон почта адресына яисә башка мөмкин ысул белән жибәрелә.

3.8. Кече эшмәкәрлекнең бер субъектына карата план буенча күчмә тикшерүләр үткәрүнең гомуми вакыты кече предприятие өчен елына илле сәгатътән һәм микропредприятиеләр өчен унбиш сәгатътән артмаска тиеш.

3.9. Дәүләт контроле (күзәтчеләге) органы, муниципаль контроль органының күчмә планлы тикшерү үткәрүче вазыйфай затларының дәлилленгән тәкъдимнәре нигезендә сынаулар, махсус экспертизалар һәм тикшеренүләр үткәрү зарурлыгына бәйлә аерым катлаулы һәм (яки) озак вакытлы тикшерүләр үткәрү вакыты әлегә орган житәкчесе тарафыннан егерме эш көненә, кече предприятиеләргә карата илле сәгатътән, микропредприятиеләргә карата унбиш сәгатътән дә артык булмаган срокка озайтылырга мөмкин.

4. Планнан тыш тикшерүләргә оештыру һәм үткәрү тәртибе

4.1. Планнан тыш тикшерү үткәрү өчен нигезләр:

1) муниципаль хокукий актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләргә һәм (яисә) таләпләргә бозуларны бетерү турында юридик зат, шәхси эшмәкәр тарафыннан элегрәк бирелгән күрсәтмәнең үтәлү срогы тәмамлану;

1.1) юридик заттан яисә шәхси эшқуардан, әгәр юридик затка, шәхси эшқуарга тиешле планнан тыш тикшерү үткәрү хокукий статус, махсус рөхсәт (лицензия) бирү, рөхсәт бирү (киләштерү) кагыйдәләре белән каралган булса, эшчәнлекнең аерым төрләрен гамәлгә ашыру хокукына хокукий статус, махсус рөхсәт (лицензия) бирү турында муниципаль контроль органына гариза керү;

2) муниципаль контроль органы вазыйфай затыннан юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән үзара бәйләнешсез хезмәттәшлек итүне тикшереп тору буенча чаралар нәтижәләрен анализлау буенча дәлилленгән тәкъдимнәр керү, муниципаль контроль органнарына гражданның, шәхси эшқуарлар, юридик затларның мөрәжәгәтләрен һәм гаризаларын карау яисә алдан тикшерү нәтижәләре буенча дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан түбәндәгә фактлар турында мөрәжәгәтләр керү:

а) гражданның тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә,

эйләнә-тирә мохиткә, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә), музей предметларына һәм музей коллекцияләренә, аеруча кыйммәтле, шул исәптән уникаль документларына, Россия Федерациясе архив фонды документларына, Милли китапханә фонды составына керә торган аеруча тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия булган документларга, дәүләт иминлегенә куркыныч янау, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр куркынычы янау;

б) гражданнар тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, эйләнә-тирә мохиткә, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә), музей предметларына һәм музей коллекцияләренә, аеруча кыйммәтле, шул исәптән уникаль документларына, Россия Федерациясе архив фонды документларына, Милли китапханә фонды составына керә торган аеруча тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия булган документларга, дәүләт иминлегенә зыян килү, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр куркынычы туу;

в) кулланучылар хокуклары бозылу (хокуклары бозылган граждан кулланучылар хокукларын яклау өлкәсендә федераль дәүләт күзәтчелеген гамәлгә ашыручы органга мөрәжәгать иткән очракта, мөрәжәгать итүче үзенең бозылган хокукларын яклауны (торгызуны) сорап юридик затка, шәхси эшкуарга мөрәжәгать иткән очракта һәм мондый мөрәжәгать карап тикшерелмәгән яисә мөрәжәгать итүченең таләпләре канәгатьләндерелмәгән булса).

Мәжбүри таләпләрне, норматив хокукый актлар белән билгеләнгән таләпләрне бозуга юл куйган зат турында кирәкле мәгълүмат булмаганда, муниципаль контроль органы мәжбүри таләпләрне, норматив хокукый актлар белән билгеләнгән мәжбүри таләпләрне бозу турында кергән мәгълүматны алдан тикшерергә мөмкин. Кергән мәгълүматны алдан тикшерү барышында мәгълүмат биргән затлардан өстәмә белешмәләр һәм материаллар (шул исәптән телдән) соратып алу буенча чаралар күрелә, юридик затның, шәхси эшмәкәрнең дәүләт контроле (күзәтчелеге) органы, муниципаль контроль органы карамагында булган документларын карау үткәрелә, кирәк булганда, юридик затлар, шәхси эшкуарлар белән үзара бәйләнешкә кермичә һәм күрсәтелгән затларга мәгълүмат бирү һәм муниципаль контроль органнары таләпләрен үтәү бурычларын йөкләмичә, муниципаль контроль органнары тарафыннан контроль чаралар үткәрелә. Алдан тикшерү кысаларында юридик заттан, шәхси эшмәкәрдән алынган мәгълүматка карата аңлатмалар соратып алынырга мөмкин, ләкин мондый аңлатмаларны һәм башка документларны тапшыру мәжбүри түгел.

4.2. Муниципаль контроль органына мөрәжәгать иткән затны билгеләргә мөмкинлек бирми торган мөрәжәгатьләр һәм гаризалар планнан тыш тикшерү үткәрү өчен нигез була алмый.

4.3. Юридик затларны, шәхси эшмәкәрләрне планнан тыш тикшерү прокуратура органы белән килештерелгәннән соң элек административ регламентның 3.6 пунктында күрсәтелгән нигез буенча элекке юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча

үткәрелергә мөмкин.

4.4. Арча муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы житәкчесе тарафыннан планнан тыш тикшерү үткәру турындагы боерыкка кул куелган көнне, муниципаль жир контроле органы көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документ әйләнеше аша һәм (яки) тапшыру турында хәбәрнамә белән почта аша заказлы хат белән кече һәм урта эшкуарлык субъектлары эшчәнлеген тормышка ашыру урыны буенча прокуратура органына планнан тыш тикшерү үткәрүне 'килештерү турында гариза жибәрә. Бу гаризага Арча муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы житәкчесенең планнан тыш күчмә тикшерү үткәру турындагы боерыгының күчәрмәсе һәм аны үткәрүгә нигез булган документлар теркәлә.

4.5. муниципаль контроль органы тарафыннан юридик затка, шәхси эшкуарга планнан тыш тикшерү үткәру турында тикшерү башланганчы егерме дүрт сәгатьтән дә соңга калмыйча теләсә нинди мөмкин ысул белән алдан хәбәр ителә.

5. Тикшерүне оештыру тәртибе

5.1. Тикшерү Арча муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы житәкчесе күрсәтмәсе нигезендә үткәрелә. Тикшерү бары тик күрсәтмәдә билгеләнгән вазыйфаи зат яки вазыйфаи затлар тарафыннан гына үткәрелергә мөмкин.

5.2. Боерык, Арча муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасының тикшерү уздыручы вазыйфаи заты тарафыннан житәкчегә, башка вазыйфаи затка яки юридик затның вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшмәкәргә, аның вәкаләтле вәкиленә, физик затка кул куйдыртып, хезмәт таныклығын күрсәтү белән бер үк вакытта тапшырыла. Тикшерелергә тиешле затлар таләбе буенча тикшерүне гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар үз вәкаләтләрен раслый торган белешмә бирергә тиеш.

5.3. Планлы һәм планнан тыш тикшерүләр "Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау турында" Федераль законның 11, 12 статьяларында каралган тәртиптә документар тикшерү һәм (яки) күчмә тикшерү формасында үткәрелә.

5.4. Һәр тикшерүне үткәру вакыты егерме эш көненнән дә артмаска тиеш.

6. Тикшерү нәтижәләрен рәсмиләштерү тәртибе

6.1. Тикшерү нәтижәләре буенча Арча муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасының вазыйфаи заты тарафыннан ике нөсхәдә акт төзелә (тикшерү актының типлаштырылган формасы Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә).

6.2. Тикшерү актына майданнарны үлчәү схемалары, фототаблицаалар, кирәк булган очракта, жир кишәрлеген тикшерү акты, үткәрелгән экспертизалар, муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне

яисә таләпләрне бозган өчен җаваплы юридик зат хезмәткәрләренән, шәхси эшқуарларның һәм физик затларның аңлатмалары, ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр һәм тикшерү нәтижәләренә бәйлә башка документлар яисә аларның күчәрмәләре теркәлә.

6.3. Тикшерү акты тикшерү тәмамланганнан соң турыдан-туры ике нөсхәдә рәсмиләштерелә, аларның берсе кушымталарның күчәрмәләре белән җитәкчегә, башка вазыйфай затка яки юридик затның вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшқуарга, аның вәкаләтле вәкиленә, физик затка танышу турында кул куйдырып яки тикшерү акты белән танышудан баш тарту турында кул куйдырып тапшырыла. Җитәкче, башка вазыйфай зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшқуар булмаган очракта, шулай ук тикшерелүче зат тикшерү акты белән танышу турында расписка бирүдән баш тартканда яки тикшерү акты белән танышудан баш тартканда, акт тапшыру турында хәбәрнамә белән почта аша заказлы хат белән җибәрелә. Хәбәрнамә шәхси эштә саклана торган тикшерү акты нөсхәсенә теркәлә. Тикшерелүче затның дәүләт контроле (күзәтчелеге) яисә муниципаль контроль кысаларында электрон рәвештә хезмәттәшлек итүгә ризалыгы булганда, тикшерү акты әлегә актны төзегән затның җитәкчесенә, башка вазыйфай затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшқуарга, аның вәкаләтле вәкиленә көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә җибәрелергә мөмкин. Шул ук вакытта тикшерелә торган затка әлегә актны төзегән затның көчәйтелгән квалификацияле электрон имзасы белән имзаланган электрон документ формасында, әлегә документны алуны раслауны тәмин итүче ысул белән җибәрелгән акт тикшерелүче зат тарафыннан алынган дип санала.

6.4. Тикшерү актын төзү өчен үткәрелгән тикшерүләр, сынаулар, махсус тикшерүләр, экспертлар нәтижәләре буенча бәяләмәләр алырга кирәк булса, тикшерү акты контроль буенча чаралар тәмамланганнан соң өч эш көненнән дә соңга калмыйча төзелә һәм җитәкчегә, башка вазыйфай затка яки юридик затның вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшқуарга, аның вәкаләтле вәкиленә расписка яздыртып тапшырыла яисә тапшыру турында хәбәрнамә белән почта аша заказлы хат белән һәм (яки) көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә җибәрелә (тикшерелә торган затның дәүләт контроле (күзәтчелеге) яисә муниципаль контроль кысаларында электрон рәвештә хезмәттәшлек итүгә ризалыгы булганда). Бу очракта тапшыру турында хәбәрнамә һәм (яки) алуны раслаучы башка язма муниципаль контроль органы эшендә саклана торган тикшерү акты нөсхәсенә теркәлә.

6.5. Планнан тыш тикшерү үткәрү өчен аны прокуратура органы белән килештерү таләп ителсә, тикшерү актының күчәрмәсе тикшерү акты төзелгән көннән алып биш эш көне эчендә тикшерү үткәрү турында карар кабул иткән прокуратура органына җибәрелә.

7. Тикшерү барышында ачыкланган хокук бозулар фактларына карата муниципаль контроль органы вазыйфай затлары тарафыннан күрелә торган чаралар

7.1. Тикшерү барышында юридик зат, шәхси эшмәкәр яки физик зат тарафыннан муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне яисә таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, тикшерү үткәргән вазыйфаи затлар үз вәкаләтләре чикләрендә түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) ачыкланган бозуларга юл куйган затларны жаваплылыкка тарту буенча административ чаралар күрү өчен тикшерү материалларын вәкаләтле органга жиберергә;

2) закон бозуларны бетерү турында күрсәтмәдә билгеләнгән срокта житешсезлекләре бетерүне контрольдә тотарга.

8. Муниципаль контроль чаралары үткәргәндә жир кишәрлекләре милекчеләренә, жирдән файдаланучыларның, жир биләүчеләренә һәм жир кишәрлекләрен арендаучыларның хокуклары, бурычлары һәм жаваплылыгы

8.1. Жир кишәрлекләре милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм жир кишәрлекләрен арендаучылар яки аларның законлы вәкилләре муниципаль контроль буенча чаралар үткәргәндә түбәндәгеләргә хокуклы:

1) тикшерү уздырганда турыдан-туры катнашырга, тикшерү предметына караган мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирергә;

2) әлеге административ регламентта һәм башка норматив хокукый актларда каралган тикшерү предметына карый торган мәгълүматны алырга;

3) ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында әлеге документлар һәм (яки) мәгълүмат алар карамагында булган башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан яисә дәүләт органнарына яки жирле үзидарә органнарына буйсынган оешмалардан муниципаль контроль органнары тарафыннан алынган документлар һәм (яки) мәгълүмат белән танышырга;

4) ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратып алына торган документларны һәм (яки) мәгълүматны үз инициативасы буенча муниципаль контроль органына тапшырырга;

5) тикшерү нәтижеләре белән танышырга һәм тикшерү актында үзенә тикшерү нәтижеләре белән танышуы турында, алар белән килешү яки килешмәве, шулай ук муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының аерым гамәлләре белән килешүе яки килешмәве турында күрсәтергә;

6) муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының тикшерү үткәргәндә юридик затның, шәхси эшкуарның хокукларын бозуга китергән гамәлләренә (гамәл кылмауларына) Россия Федерациясе законнары нигезендә административ һәм (яки) суд тәртибендә шикаять бирергә;

7) тикшерүдә катнашуга Россия Федерациясе Президенты каршындагы эшкуарлар хокукларын яклау буенча Вәкаләтле вәкилле яисә Россия Федерациясе субъектында эшкуарлар хокукларын яклау буенча Вәкаләтле вәкилле жәлеп итәргә.

8.2. Жир кишәрлекләре милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир

хужалары һәм жир кишәрлекләрен арендаучыларның бурычлары:

1) муниципаль жир контроле буенча чаралар үткәргәндә үзләренең яки вәкаләтле вәкилләренең булуын тәмин итәргә;

2) жир кишәрлекләренә хокуklar турында документларны, проект-техник һәм башка материалларны бирергә;

3) күрсәтелгән чараларны үтәгәндә муниципаль контроль буенча чараларны оештыруда һәм үткәрүдә ярдәм күрсәтергә.

8.3. Юридик затлар, аларның житәкчеләре, башка вазыйфай затлар, юридик затларның вәкаләтле вәкилләре, шәхси эшмәкәрләр, аларның вәкаләтле вәкилләре, физик затлар тикшерүләр үткәрүгә нигезсез комачаулаган һәм (яисә) тикшерүләр үткәрүдән качып йөргән һәм (яисә) билгеләнгән вакытка дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнарының муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне яисә таләпләрне бетерү турындагы күрсәтмәләрен үтәмәгән өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

9. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы вазыйфай затларның хокуклары һәм бурычлары

9.1. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру бурычы йөкләнгән вазыйфай зат үз компетенциясе чикләрендә түбәндәгеләргә хокуклы:

Россия Федерациясе законнарында һәм әлеге административ регламентта билгеләнгән тәртиптә хезмәт таныклыгын күрсәткән вакытта контроль объектларында йөрергә һәм тикшерергә;

тикшерү нәтижәләре буенча жир законнарын үтәүне тикшерү актлары төзергә;

муниципаль жир контролен гамәлгә ашыруга комачаулаучы гамәлләрне булдырмауда яисә туктатуда, шулай ук жирләрне куллануда гаепле гражданның шәхесләрен билгеләүдә ярдәм сорап эчке эшләр органнарына мөрәжәгать итәргә;

бердәм дәүләт реестрыннан физик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм юридик затлар турында мәгълүматны һәм мөлкәтнең торышы, алардан файдалану һәм аларны саклау турында материалларны, шул исәптән муниципаль берәмлек территориясендә контрольне гамәлгә ашыру өчен кирәкле булган мөлкәткә хокукларны раслаучы документларны мөстәкыйль рәвештә соратырга һәм алырга;

ачыкланган житешсезлекләрен бетерү һәм гаепле затларны җаваплылыкка тарту буенча чаралар күрү турында мәсьәләләрне хәл итү өчен прокуратура һәм эчке эшләр органнарына мөрәжәгать итәргә;

контроль функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең дәүләт органнарына, гаепле затларны административ җаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен гамәлдәге законнары бозу турындагы материалларны җибәрергә;

Федераль салым хезмәте инспекциясенә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру өчен кирәкле барлык мәгълүматларны соратырга һәм алырга;

Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, Башкарма комитет структурасына керүче органнардан, милекнең барлык рәвешләрендәге оешмалардан белешмәләр һәм үз функцияләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле башка документларны соратырга һәм алырга;

жир кишәрлекләренең торышы, алардан файдалану турында белешмәләр һәм материаллар, шул исәптән муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру өчен кирәкле жиргә хокукны раслаучы документларны түләүсез алырга.

9.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы вазыйфай затның тикшерү уздырганда бурычлары:

1) муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм булдырмау буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулы күләмдә үтәргә;

2) Россия Федерациясе законнарын, Татарстан Республикасы законнарын һәм муниципаль хокукый актларны, физик затларның, юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен якларга;

3) Арча муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы житәкчесенең тикшерү үткәру турында күрсәтмәсе нигезендә һәм анда билгеләнгәнчә тикшерү үткәрергә;

4) тикшерүне бары тик хезмәт вазыйфаларын башкару вакытында гына, күчмә тикшерүне бары тик хезмәт таныклығын күрсәткәндә генә, Арча муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы житәкчесенең күчermәләре, әлеге административ регламентта каралган очракларда, тикшерү үткәруне килештерү турындагы документның күчermәләрен күрсәткәндә генә үткәрергә;

5) тикшерү уздырганда житәкчегә, башка вазыйфай затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә тикшерү үткәргәндә катнашырга һәм тикшерү предметына караган мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирергә комачауламаска;

6) тикшерү уздырганда катнашучы житәкчегә, башка вазыйфай затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә тикшерү предметына караган мәгълүмат һәм документлар бирергә;

7) житәкченә, башка вазыйфай затны яки юридик затның вәкаләтле вәкилен, шәхси эшкуарны, аның вәкаләтле вәкилен тикшерү нәтижеләре белән таныштырырга.

8) житәкченә, башка вазыйфай затны яки юридик затның вәкаләтле вәкилен, шәхси эшкуарны, аның вәкаләтле вәкилен ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында алынган документлар һәм (яки) мәгълүмат белән таныштырырга;

9) ачыкланган бозу фактлары буенча күрелә торган чараларны билгеләгәндә кешеләрнең гомере, сәламәтлеге өчен, хайваннар, үсемлекләр, әйләнә-тирә мохит өчен, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә), Россия Федерациясе музей фонды составына кертелгән музей предметларына һәм музей коллекцияләренә,

аеруча кыйммәтле, шул исәптән Россия Федерациясе архив фонды составына кергән уникаль, аеруча тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия булган документларга, дәүләт иминлегенә куркыныч янау дәрәжәсен, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр туу мөмкинлеген исәпкә алырга һәм гражданның, шул исәптән шәхси эшмәкәрләрнең, юридик затларның законлы мәнфәгатьләрен яклауны чикләүне булдырмаска;

10) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр тарафыннан шикәят белдергәндә үз гамәлләренен нигезле булуын расларга;

11) әлеге Федераль законда билгеләнгән тикшерү уздыру 'сроklarын үтәргә;

12) юридик заттан, шәхси эшқуардан Россия Федерациясе законнарында каралмаган документларны һәм башка белешмәләргә таләп итмәскә;

13) житәкче, башка вазыйфай зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшқуар, аның вәкаләтле вәкиленең үтенече буенча күчмә тикшерү уздырыр алдыннан алар нигезендә тикшерү үткәрелә торган административ регламент нигезләмәләргә (булганда) белән таныштырырга;

14) юридик зат, шәхси эшмәкәрнең тикшерүләргә исәпкә алу журналында (булган очракта) үткәрелгән тикшерү турында язма ясарга.

9.3. Тикшерү уздырганда муниципаль контроль органының вазыйфай затлары хокуклы түгел:

1) әгәр әлеге таләпләр муниципаль контроль органы вәкаләтләргә керми икән, муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрнең һәм таләпләрнең үтәлешен тикшерергә;

1.1) СССР һәм РСФСР башкарма хакимияте органнарының норматив хокукый актларында билгеләнгән таләпләрнең үтәлешен, шулай ук аларны куллану мәжбүрилегә Россия Федерациясе законнарында каралмаган норматив документлар таләпләргә үтәүне тикшерергә;

1.2) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылмаган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрнең һәм таләпләрнең үтәлешен тикшерергә;

2) әлеге Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешенә 2 пункттындагы "б" пунктчасында каралган нигез буенча, шулай ук жир кишәрлекләргә милекчеләргә, жирдән файдаланучыларга, жир биләүчеләргә һәм жир кишәрлекләргә арендаучыларга тиешенчә хәбәр итү очракларында жир законнары таләпләргә үтәүне тикшерү очракларынан тыш, аның житәкчесе, башка вазыйфай зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшмәкәр, аның вәкаләтле вәкиле булмаган очракта, планлы яисә планнан тыш күчмә тикшерүгә гамәлгә ашырырга;

3) тикшерү объектлары булып тормаган яки тикшерү предметына карамаган документларны, мәгълүматны, продукция үрнәкләргә, әйләнә-тирә мохит объектларын һәм житештерү тирәлегә объектларын тикшерү пробаларын бирүгә таләп итәргә, шулай ук әлеге документларның оригиналларын рәхсәтсез тартып алырга;

4) үз көченә кергән көнгә кадәр гамәлдә булган милли стандартларда,

үрнәкләрне, сынауларны, үлчәүләрне сайлап алу кагыйдәләрендә, техник регламентларда һәм башка норматив техник документларда тикшеренүләр, сынаулар, үлчәү кагыйдәләре һәм методлары белән билгеләнгән нормадан артып киткән күләмдә сынаулар, тикшерүләр уздыру өчен, әлеге үрнәкләрне алу турында беркетмә төземичә, продукция үрнәкләрен, әйләнә-тирә мохит объектлары һәм житештерү тирәлеге объектлары пробаларын алырга;

5) дәүләт, коммерция, хезмәт, закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итә торган, тикшерү уздыру нәтижәсендә алынган мәгълүматны таратырга, Россия Федерациясе законнарында каралган очрактан тыш;

6) тикшерү үткәрүнең билгеләнгән срокларын арттырырга;

7) юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә контроль буенча чараларны алар хисабына үткәрү турында күрсәтмәләр яки тәкъдимнәр бирергә;

8) юридик заттан, шәхси эшкуардан Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән исемлеккә кертелгән оешмалар, башка дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары, дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары буйсынуындагы органнар карамагында булган документлар һәм (яисә) мәгълүматны, рөхсәт документларын да кертеп, бирүне таләп итәргә;

9) юридик заттан, шәхси эшмәкәрдән тикшерү үткәрү датасына кадәр документлар, мәгълүмат бирүне таләп итәргә. Муниципаль контроль органы, боерык яки күрсәтмә кабул ителгәннән соң, тикшерү үткәрү турында кирәкле документларны һәм (яки) мәгълүматны ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратып алырга хокуклы.

10. Тикшерү уздырганда вазыйфаи затларның җаваплылыгы

1. Муниципаль контроль органы, аларның вазыйфаи затлары тиешле функцияләренә, хезмәт вазыйфаларын тиешенчә үтәмәгән, тикшерү уздырганда хокукка каршы гамәлләр кылган (гамәл кылмаган) очракта Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

2. Муниципаль контроль органнары вазыйфаи затларның хезмәт вазыйфаларын тиешенчә башкаруларын контрольдә тотып, вазыйфаи затларның хезмәт вазыйфаларын тиешенчә үтәмәү очрактарын исәпкә алып бара, тиешле тикшерүләр үткәрә һәм мондый вазыйфаи затларга карата Россия Федерациясе законнары нигезендә чаралар күрә.

3. Россия Федерациясе законнарын бозуда гаеплеләргә карата кабул ителгән чаралар турында дәүләт контроле (күзәтчеләге) органы, муниципаль контроль органы мондый чаралар кабул ителгәннән соң ун көн эчендә юридик затка, шәхси эшкуарга, хокуклары һәм (яки) законлы мәнфәгатьләре бозылган вазыйфаи затларга язма рәвештә хәбәр итәргә тиеш.

11. Вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять бирү

11.1. Арча муниципаль районының Мөлкәт һәм жир мөңәсәбәтләре палатасы гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү турындагы гариза Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә карап тикшерелергә тиеш.

12. Муниципаль контрольне гамэлгә ашыручы вазыйфай затларның карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү тәртибе

12.1. Мөрәжәгать итүчеләр вазыйфай затларның карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирергә хокуклы.

12.2. Вазыйфай затларның карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү процедурасын башлау өчен нигез булып мөрәжәгать итүченең вазыйфай затларның карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять бирү турында мөрәжәгәте тора.

12.3. Шикаять бирү тәртибенә карата таләпләр:

- шикаять язмача кәгаздә, электрон формада яки шәхси кабул итү барышында телдән тапшырыла;

- Башкарма комитет тарафыннан кабул ителгән карарларга карата шикаять Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенә тапшырыла;

- Палата житәкчесенең карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенә тапшырыла;

- Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять Палата житәкчесенә тапшырыла.

Шикаять почта аша, күпфункцияле үзәк аша, Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәреннән, дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) бердәм порталыннан яисә дөүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) региональ порталыннан файдаланып жибәрелергә, шулай ук мөрәжәгать итүчене шәхси кабул итү вакытында бирелергә мөмкин.

12.4. Язма шикаять үз эченә түбәндәгеләрне алырга тиеш:

муниципаль контрольне гамэлгә ашыручы орган исеме; карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирелә торган вазыйфай затның вазыйфасы, фамилиясе, исеме, атасының исеме; шикаять бирүче мөрәжәгать итүченең фамилиясе, исеме, атасының исеме, яшәү урыны (урнашу урыны), жавап жибәрелергә тиешле почта адресы һәм (яки) электрон почта адресы; шикаять белдерелә торган карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау), турында белешмәләр;

- мөрәжәгать итүченең карарлар, гамәлләр (гамәл кылмаулар) белән килешмәвен нигезли торган дәлилләр;

- гариза бирүченең яисә аның вәкиленең имзасы, мөһере (булганда) һәм датасы.

Мөрәжәгать итүче шикаятьтә бәян ителгән дәлилләрне раслаучы документлар яки аларның күчермәләрен тапшырырга мөмкин. Бу очракта шикаятьтә аңа теркәп бирелә торган документлар исемлегә китерелә.

12.5. Мөрәжәгать итүче шикаятьне нигезләү һәм карау өчен кирәкле мәгълүмат һәм документлар алуға хокуклы.

12.6. Мөрәжәгать итүченең шикаяте керү көнендә теркәлә һәм Башкарма комитетта теркәлгән көннән 15 көн эчендә карала.

12.7. Телдән кергән шикаятынең эчтәлеге мөрәжәгать итүченең кабул итү карточкасына языла. Әгәр телдән шикаятытә бәян ителгән фактлар һәм хәлләр дәрәс һәм өстәмә тикшерү таләп ителми икән, шикаятыкә җавап, мөрәжәгать итүче ризалыгы белән, мөрәжәгать итүчене шәхси кабул итү барышында телдән бирелергә мөмкин. Калган очракларда шикаятытә куелган сорауларның асылы буенча язмача җавап бирелә.

12.8. Шикаятыне карау нәтижәләре буенча мөрәжәгать итүченең таләпләрен канәгатьләндерү яисә таләпләрне канәгатьләндерүдән баш тарту турында карар кабул ителә, мөрәжәгать итүчегә карар кабул ителгән көннән алдагы көннәннән дә соңга калмыйча шикаятыне карау нәтижәләре турында (шикаятытә мөрәжәгать итүче тарафыннан күрсәтелгән ысул белән, почта яки электрон почта аша) дәлилленгән җавап җибәрелә.

12.9. Әгәр язма шикаятынең тексты укып булырлык булмаса, шикаятыкә җавап бирелми, ул дәүләт органына, җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә карау өчен җибәрелергә тиеш түгел, шикаяты җибәргән мөрәжәгать итүченең фамилиясе (исеме) һәм почта адресы яисә электрон почта адресы укып булырлык булса, бу хакта шикаяты теркәлгән көннән биш көн эчендә хәбәр ителә.

Шикаяты текстында әдәпсез яисә мәсхәрәле гыйбарәләр, вазыйфаи затның, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар булса, вазыйфаи зат шикаятыне анда куелган сорауларның асылы буенча җавапсыз калдырырга һәм шикаяты җибәргән мөрәжәгать итүчегә хокуктан явызларча файдалану мөмкин булмавы турында хәбәр итәргә хокуклы.

Шикаяты текстында суд карарына шикаяты бирү турындагы мәсьәлә куелса, шикаяты мөрәжәгать итүчегә әлеге суд карарына шикаяты бирү тәртибен аңлатып, аны теркәгән көннән җиде көн эчендә кире кайтарыла.

Әгәр шикаяты текстында мөрәжәгать итүчегә элек җибәрелгән шикаятыләренә бәйле күп тапкыр язма рәвештә җаваплар бирелгән мәсьәлә язылса, һәм шул ук вакытта шикаятытә яңа дәлилләр яисә шартлар китерелмәсә, шикаяты җибәрелгән Башкарма комитетның вазыйфаи заты, әлеге һәм элек язылган шикаятыләренә берүк вазыйфаи затка җибәрелүе шартларында, чираттагы шикаятынең нигезсезлеге һәм әлеге мәсьәлә буенча мөрәжәгать итүче белән язышуны туктату турында карар кабул итәргә хокуклы. Бу карар турында шикаяты җибәргән мөрәжәгать итүчегә хәбәр ителә.

Әгәр язма шикаятытә шикаяты җибәргән мөрәжәгать итүченең фамилиясе (исеме), почта адресы (урнашу урыны), җавап җибәрелергә тиешле электрон почта адресы күрсәтелмәгән булса, шикаятыкә җавап бирелми. Әгәр шикаяты текстында хокукка каршы гамәл эзерләнү, кылыну турында яисә хокукка каршы гамәл эзерләүче, кылучы яки кылган зат турында белешмәләр булса, шикаяты аның компетенциясе нигезендә дәүләт органына җибәрелергә тиеш.